

Satu Hassi vihr ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Metsähallituksen luontopalveluille luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja retkeilyalueiden ylläpitoon (4 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Luonnon monimuotoisuus maailmalla ja Suomessa hupenee hälyttävää vauhtia — puhutaan jo kuudennesta sukupoltoaallosta. Suomi on YK:n biodiversiteettisopimuksessa sitoutunut pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden hupenemisen vuoteen 2020 mennessä. Jo nyt hallitus on kuitenkin myöntänyt, ettei tässä pysytä.

Yksi uhanalaisimpia elinympäristöjä ovat perinnebiotoopit. Ne ovat perinteisen maatalouden muovaamia niittyjä ja laitumia, joille on vuosisataisen hoidon myötä kehittynyt omanlaisensa rikas eliölajisto. Perinnebiotooppien määrä on vähentynyt Suomessa jo 1880-luvulta lähtien, ja vähentyminen on jatkunut nopeana viime vuosikymmeninä. Noin 90 % perinnebiotooppien luontotyypeistä on luokiteltu joko äärimmäisen tai erittäin uhanalaisiksi.

Soiden monimuotoisuus on heikentynyt ojitusten seurauksena. Yli puolet Suomen alkuperäisestä suoalasta on ojitettu. Ojitetuilla alueilla metsälajit alkavat syrjäyttää suolajeja, ja suoalueiden monimuotoisuuden kehityssuunta on huolestuttava. Monet soilla elävät harvinaiset kasvi-, hyönteis- ja lintulajit ovat uhanalaistuneet, ja myös soilla elävät yleiset lajit ovat taantuneet. Tämä näkyy esimerkiksi heikentyneinä marjasatoina. Ennallistamisen avulla suot voidaan palauttaa lähemmäs luonnontilaa ja samalla vähentää niiden vesistö päästöjä ja vahvistaa hiilensidontaa.

Elinympäristöistä vaarassa ovat myös lintuvedet. SYKEN ja Helsingin yliopiston tutkimuksen mukaan kosteikkojen laadun heikkeneminen on johtanut monien vesilintukantojen vähenemiseen Suomessa. Tutkimus kuitenkin toteaa, että kosteikkojen umpeenkasvua vähentävät toimet auttavat harvinaistuvia vesilintuja. Ilmastomuutos lisää entisestään kosteikkojen kunnostuksen tarvetta, kun linnut viettävät yhä enemmän aikaa pohjoisessa ja toisaalta ilmaston lämpeneminen lisää vesistöjen ravinnekuormitusta.

Metsähallituksen luontopalvelujen vastuulle kuuluu koko maan luonnonsuojelualueverkosto, jossa on runsaasti tarvetta lisätä kosteikkojen ja lintuvesien hoitoa sekä raivata auki umpeenkasvaneita perinnebiotooppeja. Suojelualueiden soiden ennallistaminen kuuluu myös luontopalveluiden tehtäviin. Näiden toimien lisärahoitus olisi järkevää paitsi luonnon monimuotoisuuden vuoksi myös koska ne tarjoavat työpaikkoja ympäri Suomea.

Talousarvioaloite TAA 127/2018 vp

Luontopalveluiden vastuulla on lisäksi kansallispuistot ja muut keskeiset retkeilykohteet ja niiden kävijäpalvelut. Näiden korjausvelka on tällä hetkellä noin 44 miljoonaa euroa ja kasvaa vuosi vuodelta. Hoitomäärärahojen niukkuuden vuoksi luontopalvelut on joutunut jo purkamaan pitkospuita, nuotiopaikkoja ja laavuja, jotka ovat tärkeitä retkeilyn kehittämisen kannalta. Hyvässä kunnossa olevat reitit ohjaavat ihmisten kulkua säästäten siten luontoa, helpottavat luonnossa liikkumista, josta koituu merkittäviä terveys- ja hyvinvointihyötyjä, mahdollistavat luontomatkailun ja tuovat näin merkittäviä aluetalous- ja työllisyshyötyjä

Tämä aloite kuuluu Vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 4 000 000 euroa momentille 35.10.52 Metsähallituksen luontopalveluille luonnon monimuotoisuutta edistävään työhön, kuten kosteikkojen, soiden ja perinnebiotooppien ennallistamiseen, sekä retkeilyalueiden ylläpitoon ja kunnostamiseen.

Helsingissä 28.9.2018

Satu Hassi vihr
Johanna Karimäki vihr
Antero Vartia vihr
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Jani Toivola vihr
Ozan Yanar vihr
Hanna Halmeenpää vihr
Krista Mikkonen vihr
Ville Niinistö vihr
Emma Kari vihr
Heli Järvinen vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Pekka Haavisto vihr